

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΤΡΙΤΗ 11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2007
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)

1. Διδαγμένο κείμενο από το πρωτότυπο.
Πλάτωνος Πρωταγόρας, (321 Β6-322Α).

Η κλοπή της φωτιάς

Ἄτε δὴ οὖν οὐ πάνυ τι σοφὸς ὢν ὁ Ἐπιμηθεὺς ἔλαθεν αὐτὸν καταναλώσας τὰς δυνάμεις εἰς τὰ ἄλογα· λοιπὸν δὴ ἀκόσμητον ἔτι αὐτῷ ἦν τὸ ἀνθρώπων γένος, καὶ ἠπόρει ὅτι χρήσαιτο. Ἀποροῦντι δὲ αὐτῷ ἔρχεται Προμηθεὺς ἐπισκεψόμενος τὴν νομὴν, καὶ ὁρᾷ τὰ μὲν ἄλλα ζῶα ἐμμελῶς πάντων ἔχοντα, τὸν δὲ ἄνθρωπον γυμνόν τε καὶ ἀνυπόδητον καὶ ἄστρωτον καὶ ἄοπλον· ἥδη δὲ καὶ ἡ εἰμαρμένη ἡμέρα παρῆν, ἐν ἣ ἔδει καὶ ἄνθρωπον ἐξιέναι ἐκ γῆς εἰς φῶς. Ἀπορία οὖν σχόμενος ὁ Προμηθεὺς ἦντινα σωτηρίαν τῷ ἀνθρώπῳ εὔροι, κλέπτει Ἥφαιστου καὶ Ἀθηνᾶς τὴν ἐντεχνον σοφίαν σὺν πυρί — ἀμήχανον γὰρ ἦν ἄνευ πυρὸς αὐτὴν κτητὴν τῷ ἢ χρησίμην γενέσθαι — καὶ οὕτω δὴ δωρεῖται ἀνθρώπῳ. Τὴν μὲν οὖν περὶ τὸν βίον σοφίαν ἄνθρωπος ταύτῃ ἔσχεν, τὴν δὲ πολιτικὴν οὐκ εἶχεν· ἦν γὰρ παρὰ τῷ Διί. Τῷ δὲ Προμηθεῖ εἰς μὲν τὴν ἀκρόπολιν τὴν τοῦ Διὸς οἴκησιν οὐκέτι ἐνεχώρει εἰσελθεῖν — πρὸς δὲ καὶ αἱ Διὸς φυλακαὶ φοβεραὶ ἦσαν — εἰς δὲ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ Ἥφαιστου οἶκημα τὸ κοινόν, ἐν ᾧ ἐφιλοτεχνεῖτην, λαθὼν εἰσέρχεται, καὶ κλέψας τὴν τε ἔμπυρον τέχνην τὴν τοῦ Ἥφαιστου καὶ τὴν ἄλλην τὴν τῆς Ἀθηνᾶς δίδωσιν ἀνθρώπῳ, καὶ ἐκ τούτου εὐπορία μὲν ἀνθρώπῳ τοῦ βίου γίγνεται, Προμηθεὶς δὲ δι' Ἐπιμηθεὶς ὕστερον, ἥπερ λέγεται, κλοπῆς δίκη μετῆλθεν.

Να απαντήσετε στα παρακάτω :

- A)** Από το κείμενο, που σας δίνεται, να μεταφράσετε στη νέα ελληνική γλώσσα το απόσπασμα: «Ἄτε δὴ οὖν οὐ πᾶν τι σοφὸς ... καὶ οὕτω δὴ δωρεῖται ἄνθρωπῳ».

Μονάδες 10

- B1)** Να σχολιάσετε ερμηνευτικά τη φράση: «τὴν ἔντεχνον σοφίαν σὺν πυρί».

Μονάδες 10

- B2)** «κλοπῆς δίκη μετῆλθεν»: να αναφέρετε μέσα από το κείμενο τους τρεις λόγους για τους οποίους καταδικάστηκε ο Προμηθέας.

Μονάδες 10

- B3)** Λαμβάνοντας υπόψη αφενός το απόσπασμα του πρωτοτύπου κειμένου «Τὴν μὲν οὖν περὶ τὸν βίον σοφίαν ἄνθρωπος ταύτῃ ἔσχεν, τὴν δὲ πολιτικὴν οὐκ εἶχεν· ἦν γὰρ παρὰ τῷ Διί.» και αφετέρου το μεταφρασμένο απόσπασμα «Και βλέπω ὅτι, ὅποτε συγκεντρωνόμαστε ... ἀπὸ κάποια συγκεκριμένη τεχνογνωσία, ἔτσι ενεργοῦν.» που ακολουθεί, να παρουσιάσετε την άποψη του Σωκράτη για θέματα που αφορούν την τεχνογνωσία στην καθημερινή ζωή των Αθηναίων.

Πλάτωνος Πρωταγόρας 319 B-C

ΣΩΚΡ. ...«Και βλέπω ὅτι, ὅποτε συγκεντρωνόμαστε στην εκκλησία του δήμου, ὅταν ἡ πόλις πρόκειται να εκτελέσει κάποιο ἔργο οἰκοδομικό, καλούμε τους οἰκοδόμους ὡς συμβούλους στην οἰκοδομία, κι ὅταν πάλι πρόκειται για ναυπηγικό ἔργο, καλούμε τους ναυπηγούς, και με τον ἴδιο τρόπο πράττουμε ὅταν πρόκειται για ὅλα τα ἀντίστοιχα ἔργα, για ὅσα δηλαδή θεωρεῖται πὼς εἶναι διδακτά και μπορεῖ κάποιος να τα μάθει με κατάλληλα μαθήματα. Εάν

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

επιχειρήσει δε κάποιος άλλος να δώσει τη συμβουλή του στον δήμο, κάποιος που οι άνθρωποι δεν τον θεωρούν τεχνίτη σχετικό, η συνέλευση δεν τον αποδέχεται, ακόμα κι αν είναι και ωραίος και πλούσιος και από μεγάλη οικογένεια. Αντίθετα, τον κοροϊδεύουν και του φωνάζουν, μέχρι αυτός που τόλμησε να μιλήσει να φύγει μόνος του τρομοκρατημένος ή μέχρι να τον σύρουν οι τοξότες και να τον βγάλουν σηκωτό, με διαταγή των πρυτάνεων. Για τα θέματα λοιπόν που θεωρούν [οι Αθηναίοι] ότι εξαρτώνται από κάποια συγκεκριμένη τεχνογνωσία, έτσι ενεργούν».

Μονάδες 10

- B4)** Να ορίσετε την έννοια του **μύθου** και τον τρόπο με τον οποίο ο Πλάτων χρησιμοποιεί τον μύθο στο έργο του.

Μονάδες 10

- B5)** Να γράψετε δύο ομόρριζες λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας, απλές ή σύνθετες, για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

καταναλώσας, ὄρᾱ, ἀμήχανον, βίον, φυλακαί.

Μονάδες 10

2. Αδίδακτο κείμενο.

Πλουτάρχου, Λυκούργος (11)

Ὁ δὲ Λυκοῦργος ἐκείνους μὲν ἐπαινέσας ἀφῆκε, τὸν δὲ Ἄλκανδρον εἰσαγαγὼν οἴκαδε κακὸν μὲν οὐδὲν οὔτ' ἐποίησεν οὔτ' εἶπεν, ἀπαλλάξας δὲ τοὺς συνήθεις ὑπηρέτας καὶ θεραπευτῆρας ἐκεῖνον ἐκέλευσεν ὑπηρετεῖν. Ὁ δὲ οὐκ ὦν ἀγεννῆς ἐποίει τὸ προσταττόμενον σιωπῇ, καὶ παραμένων ἅμα τῷ Λυκούργῳ καὶ συνδιαιτώμενος ἐν τῷ κατανοεῖν τὴν πρᾶότητα καὶ τὸ ἀπαθὲς αὐτοῦ τῆς ψυχῆς καὶ τὸ περὶ τὴν δίκαιαν αὐστηρὸν καὶ τὸ πρὸς τοὺς πόνους ἄκαμπτον, αὐτὸς τε δεινῶς διετέθη περὶ τὸν ἄνδρα καὶ πρὸς τοὺς συνήθεις καὶ φίλους ἔλεγεν, ὥς οὐ σκληρὸς οὐδ'

αὐθάδης ὁ Λυκοῦργος, ἀλλὰ μόνος ἡμέρος καὶ πρῶός ἐστι τοῖς ἄλλοις.

Να απαντήσετε στα παρακάτω :

Γ1) Να μεταφράσετε στη νέα ελληνική γλώσσα το παραπάνω κείμενο.

Μονάδες 20

Γ2α) Να γράψετε τον ζητούμενο τύπο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου :

οὐδέν: τη γενική στον ίδιο αριθμό και στο ίδιο γένος.

ἐκείνους: τη δοτική στον ίδιο αριθμό και στο ίδιο γένος.

συνήθεις: τη δοτική στον ίδιο αριθμό και στο ίδιο γένος.

τὴν δίαιταν: τη γενική στον ίδιο αριθμό.

τὸν ἄνδρα: την κλητική στον ίδιο αριθμό.

Μονάδες 5

Γ2β) Να γράψετε τον ζητούμενο τύπο για κάθε έναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου:

ἐπαινέσας: τη μετοχή του Ενεστώτα στο ίδιο γένος, στον ίδιο αριθμό, στην ίδια πτώση και στην ίδια φωνή.

ἐποίησεν: το γ' ενικό πρόσωπο του Παρατατικού στην ίδια φωνή.

εἶπεν: το ίδιο πρόσωπο στην οριστική του Παρακειμένου στον ίδιο αριθμό και στην ίδια φωνή.

ἀπαλλάξας: τη μετοχή του Ενεστώτα στο ίδιο γένος, στον ίδιο αριθμό, στην ίδια πτώση και στην ίδια φωνή.

παραμένων: το β' πρόσωπο του πληθυντικού αριθμού στην οριστική του Μέλλοντα.

Μονάδες 5

- Γ3) Να γίνει συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων του κειμένου: **οἶκαδε, ὑπηρετεῖν, ἀγεννής, τὴν πραότητα, μόνος.**

Μονάδες 10

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνον τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Να μη μεταφέρετε στο τετράδιο τα κείμενα και τις παρατηρήσεις.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο επάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε οποιαδήποτε άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας, να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας ό,τι σας ζητείται από το διδαγμένο κείμενο και ολόκληρο το αδίδακτο.
4. Να απαντήσετε σε όλα τα ζητούμενα.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες, μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: μία (1) ώρα, μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ